

Gemeentelijke prioriteitenlijst 2004
Restauratie Rijksmonumenten.

Emmeloord, 27 mei 2004.

Aan de raad.

Voorgenomen besluit.

De gemeentelijke prioriteitenlijst 2004 vast te stellen.

Advies raadscommissie.

De commissie van advies III adviseert unaniem positief omtrent dit voorstel en adviseert het voorstel als hamerstuk te beschouwen.

Aanleiding en probleemstelling.

Ieder jaar dient een niet-budgethoudende gemeente aan de provincie kenbaar te maken welke rijksmonumenten in aanmerking zouden moeten komen voor restauratiesubsidie. Dit gebeurt door middel van een prioriteitenlijst. De provincie, die als budgethouder optreedt voor 2 gemeenten in Flevoland, krijgt jaarlijks een budget van het Rijk toegewezen, dat verdeeld moet worden over de 2 gemeenten. Deze verdeling is vastgelegd in het zogenaamde Provinciaal Restauratie UitvoeringsProgramma (PRUP), dat door het college van Gedeputeerde Staten vastgesteld moet worden. Omdat het verdelingssysteem een vijfjaarlijkse cyclus heeft, wordt dit jaar het budget voor het jaar 2009 verdeeld.

Hoewel de provincie het PRUP vaststelt, zijn de gemeentelijke prioriteitenlijsten het uitgangspunt voor de verdeling. Op de gemeentelijke prioriteitenlijst worden de monumenten op volgorde van prioriteit geplaatst, die volgens de gemeente wenselijk is. Deze prioriteitenlijst dient door de gemeenteraad of het college (onder mandaat) vastgesteld te worden. De volgorde van bijgevoegde prioriteitenlijst 2004 is tot stand gekomen op basis van een aantal criteria en ontwikkelingen, die hieronder kort worden toegelicht.

Rijks- en provinciaal beleid

In 1997 is duidelijk geworden dat er een grote restauratiebehoefte was bij rijksmonumenten. Om dit rijksmonumentenbestand zo goed mogelijk in stand te houden, is besloten een grootscheepse financiële injectie vanuit het Rijk te geven. Deze injectie had als doel in 2010 alle rijksmonumenten gerestaureerd te hebben, zodat vervolgens overgegaan kon worden op een instandhoudingsregeling. Aangezien de restauratiebehoefte van de panden niet altijd gelijk is aan de restauratiebehoefte bij de eigenaren, heeft het enkele jaren geduurd voordat de stroom subsidieaanvragen op gang gekomen is. Hierdoor is in eerste instantie de subsidiebehoefte achter gebleven op de restauratiebehoefte. Om nu de politiek te overtuigen van het feit dat deze injectie zeker noodzakelijk was, is twee jaar geleden het rijksbeleid strikter geworden. Bij de verdeling van het restauratiebudget dient met name gelet te worden op de uitvoeringsgereedheid van het plan (en daarmee ook de restauratie-intentie van de eigenaar). Inmiddels is overigens gebleken dat het totale beschikbare budget bij lange na niet toereikend is om alle rijksmonumenten in 2010 gerestaureerd te hebben.

De provincie heeft hier nog een aantal speerpunten aan toegevoegd. Er wordt zoveel mogelijk getracht eerst reeds lopende of gereed zijnde restauraties te voorzien van subsidiebudget. Daarnaast wordt gelet op het 'afbetalen' van lopende verplichtingen. Dit heeft te maken met het feit dat de gevraagde restauratiesubsidies in de meeste gevallen te groot zijn om ze in één jaar te kunnen reserveren. Vaak wordt dan een aantal jaren achtereenvolgens een deel van deze subsidie gereserveerd. Het is zinvol hiermee door te gaan, totdat de subsidie is "afbetaald". Andere zaken die van belang kunnen zijn bij de afweging van de verdeling zijn: stand van zaken aangaande het restauratieplan (vergunning verleend, subsidiabele restauratiekosten berekend en/of vastgesteld, jaar van uitvoering), de restauratiebehoefte van het pand en de bereidwilligheid van de eigenaar.

Wijzigingen van het Rijksbeleid

In 2002 heeft er een wijziging plaatsgevonden in het subsidiebeleid van het Rijk, die grote gevolgen heeft voor het PRUP. Op 14 september 2002 is een nieuwe financieringsregeling van kracht geworden, de zogenaamde Restauratiefondshypotheek. Deze is van toepassing op belastingplichtige eigenaren van Rijksmonumenten (waarvan de restauraties voornamelijk in de categorie Woonhuizen/boerderijen zitten). Deze regeling biedt de mogelijkheid een restauratie te financieren op basis van een laagrentende lening. Tot januari 2006 zal deze regeling naast het huidige BRRM1997 blijven bestaan, zodat de belastingplichtige eigenaar in theorie een keuze heeft tussen deze twee regelingen. De verwachting van het Rijk is dat veel eigenaren gebruik zullen gaan maken van de Restauratiefondshypotheek, aangezien deze procedureel sneller kan verlopen en de lening direct beschikbaar is.

Deze wijziging vraagt een budgethouder keuzes te maken ten aanzien van de categorie Woonhuizen/Boerderijen. De aanvragen voor de Restauratiefondshypotheek vallen namelijk buiten het PRUP, maar het budget voor deze nieuwe regeling wordt echter wel onttrokken aan het reguliere restauratiebudget dat voorheen aan de budgethouders (zoals de provincies) werd toegekend. Concreet betekent dit dat het beschikbare restauratiebudget voor het jaar 2009 met 40% is verminderd. De provincie Flevoland heeft daarom aangegeven in principe geen woonhuizen/boerderijen meer op te nemen in het PRUP, aangezien ze voor deze categorie geen budget meer krijgt. Er bestaat echter een categorie eigenaren, die geen voordeel heeft bij de nieuwe regeling en derhalve graag gebruik wil blijven maken van de "oude" regeling.

Gemeentelijke prioriteitenlijst 2003

Het rijksmonumentenbestand is in deze gemeente pas recentelijk uitgebreid en bovendien is door tijdelijke onderbezetting minimaal monumentenbeleid gevoerd. Hierdoor is het aantal subsidieaanvragen nog beperkt. Echter het totaal te ontvangen budget voor deze gemeente voor het jaar 2009 is slechts € 8.335,-. Dit betekent dat het niet zinvol is veel panden op te voeren, aangezien hier alleen verwachtingen mee gewekt worden die naar alle waarschijnlijkheid niet ingelost kunnen worden. Derhalve is er voor gekozen een korte prioriteitenlijst op te voeren met concrete projecten, voor zover deze bekend zijn.

De prioriteitenlijst bestaat uit een deel rijksmonumenten, die geen restvraag meer hebben (de eerste categorie). Voor deze monumenten is dus geld gereserveerd en geen extra nodig. De tweede categorie betreft de overige monumenten (kerken, scholen e.d.). Er is een duidelijke restauratiebehoefte aanwezig voor het dak van het kerkje van Schokland. Daarnaast bestaat er nog een aanvullende subsidiebehoefte voor Oud-Kraggenburg. Als laatste categorie zijn de woonhuizen en boerderijen. De eigenaar van Kadoelerweg 14 heeft reeds subsidie aangevraagd. Echter op moment van de aanvraag was er nog geen budget beschikbaar. Aangezien hij dit jaar nog gaat beginnen met de restauratie, lijkt de eerste prioriteit op zijn plaats. Het tweede object is dringend aan restauratie toe en bevindt zich in de planfase.

(Wettelijk) beleidskader.

Hoofdstuk 4, artikel 12, lid 2 van het Besluit Rijkssubsiëring Restauratie Monumenten 1997.

Onderbouwing keuze voor het voorgenomen besluit.

Voorgesteld wordt de bijgevoegde gemeentelijke prioriteitenlijst 2004 vast te stellen. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid jaarlijks aan te geven aan de provincie welke rijksmonumenten in aanmerking zouden moeten komen voor restauratiesubsidie. Dit gebeurt middels bijgevoegde prioriteitenlijst. Voor de totstandkoming van deze lijst is uitgegaan van de reële restauratiebehoefte binnen deze gemeente, voor zover bekend.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris. de burgemeester.

